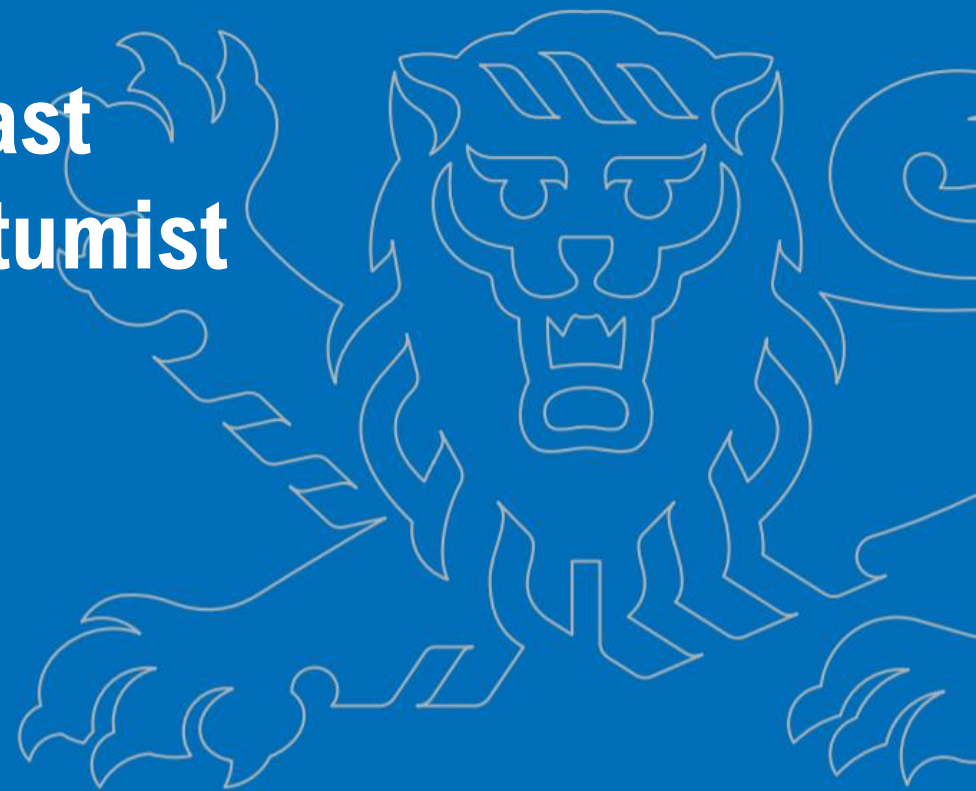

SISEMINISTEERIUM

Siseministeeriumi ja Päästeameti roll omavalitsuste toetamisel nüüd ja pärast tsiviilkriisi ja riigikaitse seaduse jõustumist

Tuuli Räim
Siseministeerium

Mis on elanikkonnakaitse?

- Elanikkonnakaitse mõiste on sisustatud Eesti julgeolekupoliitika alustes:
 - Elanikkonnakaitse kriisiajal tähendab riigi ja ühiskonna valmisolekut **ohuteavituseks, päästetöödeks, evakuatsiooniks, varjumiseks, esmaabiks ja katastroofimeditšiiniks, vältimatuks sotsiaalabiks, psühhosotsiaalseks kriisiabiks ning muuks elanikele hädavajalikuks abiks.**

Praegune rollijaotus

	Riigikantselei	Siseministeerium	Päästeamet
Vastusala	Koordineerib laia riigikaitse korraldust, sh kujundab kriisireguleerimispoliitikat	Kujundab siseturvalisuse poliitikat	Elanikkonnakaitse rakendusasutus (päästetööd, demineerimine, evakuatsioon, varjumine, elanike teadlikkus, ohuteavitus (sireenid))
Tegevused (näited)	Tsiviilkriisi ja riigikaitse seaduse eelnõu	Hädaolukorra seaduse muudatused (varjumine, kriisikoolitused)	Juhib regionaalseid kriisikomisjone
	Elanikkonnakaitse 2.0 – 10 tegevuste raamdokument	Elanikkonnakaitse 4 aasta tegevuskava	HOLP-d, ulatusliku evakuatsiooni plaan, elanikkonnakaitse plaan
	Riigi kaitsetegevuse kava (RKTk), riigikaitse arengukava (RKAK), julgeolekupoliitika alused (JPA)	Siseturvalisuse arengukava (STAK)	Juhib kriisiolukorras elanikkonnakaitse tegevusi rakendusasutusena, sh regionaalsel tasemel
	Iganädalane julgeoleku koordineerimise formaat (JKN)	SiM-ELVL siseturvalisuse ja kriisideks valmisoleku töörühm	Koordineerib KOV-de kriisivalmidust

Probleemid praeguse rollijaotusega

- **Elanikkonnakaitse ei ole õiguslikult reguleeritud**
 - Kriisireguleerimispoliitika vs elanikkonnakaitse poliitika
 - Riigikantselei ja Siseministeeriumi vastutusjaotus pole üheselt selge, seda nii poliitika kujundamisel, välissuhtluses, kriisiolukorra juhtimisel
- **Kes on elanikkonnakaitse eest vastutav minister?**
 - St kellel on poliitiline vastutus?
 - Peaminister/riigisekretär, siseminister?
 - Rootsisis on näiteks Kaitseministeeriumis kaks ministrit – kaitseminister ja elanikkonnakaitse minister

Siseministeeriumi uus roll

1. Vastutab elanikkonnakaitse poliitika kujundamise eest
2. Siseminister on mh „elanikkonnakaitse minister“
3. Koordineerib ministeeriumite üleseid elanikkonnakaitse teemasid ja koostab elanikkonnakaitse strateegilised dokumendid
 - Ohuteavitus, elanike teadlikkus, KOV-de kriisivalmidus jne
 - Elanikkonnakaitse tegevuskava jms
4. Juhib kriisiolukorras ministeeriumiteüleselt elanikkonnakaitse tegevusi
5. Juhib SiM-ELVL töörühma
 - Tõenäoliselt tuleb luua täiendav ministeeriumiteülene elanikkonnakaitse töörühm
6. Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne – vastutab jätkuvalt Sotsiaalministeerium

Pääseameti roll

1. Koordineerib elanikkonnakaitse tegevusi rakendusasutusena
2. Vastutab talle määratud elanikkonnakaitse tegevuste elluviimise eest – päästetööd, demineerimine, varjumine, evakuatsioon, ohuteavitus, elanike kriisivalmidus
3. Valmistumisel nõustab KOV-e ja korraldab koostööd/infovahetust (RKK)
4. Lahendamisel toetab juhtasutust, nõustab KOV-e ning koordineerib elanikkonnakaitse tegevuste rakendamist
5. Päästeamet ei võta üle teiste asutuste elanikkonnakaitse tegevusi – Häirekeskus, Terviseamet, Sotsiaalkindlustusamet, kohalikud omavalitsused

Varjumise regulatsioon (HOS muudatus)

- Eesmärk: muuta kohustuslikuks varjendite rajamise uutes hoonetes ja varjumiskohtade loomise olemasolevas hoones
- Nõue rakendatakse, kui:
 - Eluhooned, koolid, lasteaiad, kauplused, büroohooned, mille suletud netopind on üle 1200 m²;
 - Tööstushooned, mille suletud netopind on üle 1500 m²;
 - Avalikuks kasutamiseks mõeldud üle 10 000 m² hooned – avalik varjend
- Varjendi tehniliste nõuete koostamisel on eeskujuks Soome S1- ja S2-klassi varjendite nõuded

Elanike kriisivalmidus (HOS muudatus)

- Soovime muuta kriisivalmiduse koolituse kohustuslikuks riigi, KOVi ja ETO teenistujatele
- Elutähtsa teenuse osutajal ning avalikku ülesannet täitval asutusel tuleb vähemalt üks kord kahe aasta jooksul korraldada isikkoosseisule hädaolukorraks valmistumise koolitus
- Sisekaitseakadeemia koostab veebikoolituse – tasuta ja igal ajal juurdepääsetav
- Veebikoolitusele järgnevad füüsilised koolitused (elaniku kriisivalmidus, esmaabi jne)
- Koolitajad Päästeamet, Punane Rist jt
- Sisekaitseakadeemias „Elanikkonnakaitse esmatasandi koolitajate kursused“.

SISEMINISTEERIUM

Tänan!

Tuuli Räim

Siseministeeriumi asekantsler

tuuli.raim@siseministeerium.ee

